

Hørings svar hovedrapport KVV økt kapasitet til Regiontog

Notat: [Jernbanedirektoratet anbefaler to-etasjes tog på Østlandet](#)

Dato: 12.11.2023

Bakgrunn

Kapasiteten på regiontogene på Østlandet må bli bedre for å imøtekomme nullvekstmålet i personbiltrafikken. Fremtidig etterspørsel etter togreiser med tilfredsstillende komfort blir ikke dekket med dagens tog. Konseptvalgutredningen har sett på hvor mye kapasitet som kreves og hvordan det kan bli bedre kapasitet på togtrafikken uten å gjennomføre infrastrukturiltak. Det forventes trengsel på togene mellom Asker, Lillestrøm/Gardermoen og Moss. Hovedrapporten har vurdert seks alternativer:

- Nullalternativet (hvor tog som utrangeres erstattes av tog som det er opsjon på å kjøpe inn)
- Endret innvendig utforming av eksisterende tog, ombygging med flere sitteplasser, færre toaletter, fjerne servering etc.
- Tilpasse ruteplanen og kjøpe flere tog slik at det kan kjøres flere dobbeltsett
- Lange enkelt-togsett på 220 m
- Triple togsett. Kun mulig på Østfoldbanen, svært store plattform-kostnader på øvrige linjer.
- To-etasjes tog

Utredningen konkluderer med at den beste løsningen er å gå til innkjøp av to etasjes tog.

22 kjøretøy skal skiftes ut på grunn av høy alder. Syklistenes Landsforening anser det for en god mulighet for å tilrettelegge for aktiv transport i kombinasjon med togreiser. Tog som tilrettelegger for kombinasjonsreiser med sykkel kan bidra til at flere foretrekker sykkel fremfor bil når de reiser hjemmefra til stasjonen. Flere kan være villige til å erstatte en bilreise med sykkel og tog dersom det blir bedre forhold for sykklister på regiontogene. Sykkel i kombinasjon med tog er en svært effektiv og miljøvennlig måte å reise på mellom byer og tettsteder. Økt bruk av aktiv transport til stasjonen har også store helsegevinster for samfunnet, det er en målsetning for jernbanedirektoratet at flere bruker sykkel, kollektivtransport eller gange. Det er også en anbefaling fra helsedirektoratet at vi beveger oss mer i hverdagen.

Sykkel løser problematikken med overgangen fra stoppestedet til endelig destinasjon. Den siste kilometeren, som hadde vært en tidskrevde gåtur, kan istedenfor være en rask sykkel tur. Reisetiden fra dør til dør med kollektivtransport blir mindre når man kan kombinere den med sykkel.

I forbindelse med Jernbanedirektoratets planer om anskaffelse av nye tog, ønsker vi å fremheve viktigheten av å inkludere syklistenes behov i dette arbeidet. Å gjøre togtransport mer tilgjengelig og attraktiv for de som kombinerer sykling og togreiser er viktig for å fremme bærekraftig mobilitet, derfor har Syklistenes Landsforening fire anbefalinger i forbindelse med konseptvalgutredningen om økt kapasitet på regiontogene

1) God plass til sykkel med sykkelvogn

Mange er bekymret for å få sykkelen sin stjålet eller ødelagt når den står parkert på togstasjonen. Det er foreløpig ikke mulig å garantere at sykkelen står trygt mens pendlerne er på jobb. Samtidig er det flere og flere arbeidsplasser som har trygge og tørre sykkelparkeringer for de ansatte. Vi tror at flere ville brukt sykkel og tog i kombinasjon dersom det hadde blitt tilrettelagt for å kunne ta med seg sykkelen på toget. Et alternativ er tog med dedikerte sykkelvogner, der pendlere enkelt kan trille opp og parkere sykkelen for transport, vil være en betydelig forbedring. Dette vil ikke bare muliggjøre for pendlere å bruke arbeidsplassens sykkelparkering, men også bidra til å fremme folkehelse. Disse vognene vil tilby syklistene økt fleksibilitet og tilgjengelighet, ved å muliggjøre en sømløs kombinasjon av sykkel og tog i deres daglige pendling. En dedikert sykkelvogn vil redusere risikoen for tyveri og skade, og gi syklistene trygghet når de tar med seg syklene sine.

2) Legg til rette for både arbeidsreiser og rekreasjonsreiser

Mange reiser med tog er arbeidspendling, men det ligger en fantastisk mulighet for å legge til rette for et bærekraftig reiseliv og for å oppleve naturen med tog og sykkel. Det å kunne ta med sykkel på toget er viktig for barnefamilier som er på sykkelferie. Når de trenger pauser, eller ønsker å komme seg forbi strekninger som er for utfordrende kan sykkelturister bruke tog. Toget brukes av sykkelturister og eller terrengsyklistene som ønsker å komme seg ut fra byene for å oppleve naturen med pedalkraft. Det er smart for å fylle togene i når de ikke er fulle, fleksible løsninger på toget som gjør at det er enkelt å ta med seg sykkel fra byene ut i naturen og tilbake har potensial for å legge bedre til rette for internasjonal sykkelsturisme, sykkelferier og annen sykkelaktivitet i Norge.

3) Gratis å bruke sykkel på tog

For at flest mulig reiser med sykkel til jernbanen bør det være mulig å reise gratis med sykkel på toget. Det vil gjøre at flere bruker sykkel til toget fordi det oppleves tryggere og de kan bruke sykkelen de liker som transportmiddel. Tilgjengelighet for sykkel på toget er et skritt mot et mer inkluderende transportsystem. For personer som ikke har nærhet til stasjonen eller ikke har bil, er sykkel i kombinasjon med tog den eneste realistiske måten å reise på. Dette kan for eksempel barn og unge som bor utenfor store byer og tettsteder.

Å ha vogner som tillater sykkel er på tog uten ekstra kostnad være et sterkt signal om at samfunnet verdsetter og oppmuntrer til miljøvennlige reisevaner. Det vil vise en forpliktelse til å støtte grønne transportløsninger, noe som er avgjørende for å oppnå bærekraftige byer og samfunn. Investeringer i togvogner som har plass til sykler, og som er gratis for brukerne, er ikke bare en fordel for individuelle reisende, men også et viktig steg mot en mer miljøvennlig og bærekraftig fremtid.

4) Legge til rette for delingssykler ved stasjoner

Når Jernbanedirektoratet vurderer innkjøpe av nye tog, er det viktig å ta hensyn til å tilrettelegge for at togene kan støtte bruk av delingssykler som bysykler. Det gir et mer komplett og bærekraftig transporttilbud. Det kan være at avstandene fra et hjem eller kontor til den nærmeste togstasjonen oppleves for lang til å gå. Da kan tilgjengeligheten av delingssykler være et viktig tilbud. Ved å tilby delingssykler økes rekkevidden for kollektivtransporten betydelig. Dette forbedrer tilgjengeligheten og gjør det mer praktisk for reisende å bruke tog som en del av deres daglige uten at det krever større kapasitet på togene.

Jakob Bernhard
Faglig rådgiver
Syklistenes Landsforening